

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

ANNA JABŁOŃSKA: Obraz szkolnictwa parafialnego archidiakonatu gnieźnieńskiego z końca XVII wieku w świetle wizytacji Stanisława Lipskiego	7
ANNA KRÓLIKOWSKA: Jezuickie seminaria nauczycielskie – pierwsze instytucjonalne formy kształcenia nauczycieli w Polsce	27
AGATA SAMSEL, URSZULA WRÓBLEWSKA: Uczniowie białostockich szkół w walce z rusyfikacją (1807–1915)	40
PAWEŁ ŚPICA: Wychowanie domowe i edukacja szkolna dzieci polskich w Prusach Zachodnich w połowie XIX wieku w świetle czasopisma „Nadwiślanin” i dodatku pt. „Gospodarz”	57
KS. CZESŁAW GALEK: Postawy patriotyczne uczniów zaboru pruskiego przełomu XIX i XX wieku w świetle literatury pamiętnikarskiej i beletrystycznej	73
ROMUALD GRZYBOWSKI: Szkic do portretu edukacji gdyńskiej: okoliczności powstania i rozwój szkół zawodowych w Gdyni w latach Drugiej Rzeczypospolitej	87
JOLANTA DZIENIAKOWSKA: Czasopismo „Oświata i Wychowanie” (1929–1939) w systemie prasowym władz szkolnych Drugiej Rzeczypospolitej	104
ALEKSANDRA FELINIAK, WIESŁAWA LEŻAŃSKA: Organizacyjne formy kształcenia nauczycieli przedszkoli w Łodzi w latach 1945–1989	122

MATERIAŁY

KAROL POZNAŃSKI: Raport ministra Oświecenia Narodowego Awraama Norowa z wizytacji szkół Okręgu Naukowego Warszawskiego w 1856 roku	144
TERESA GUMUŁA, STANISŁAW MAJEWSKI: Badania Profesora Stanisława Mauersberga (1924–2012) nad szkolnictwem w Polsce w XX stuleciu	180
KATARZYNA ŚLIWAK: Activities of Fr. Zygmunt Kaczynski – Minister of Religious Affairs and Public Education in the government-in-exile (1943–1945)	196

SYLWETKI

ELEONORA SAPIA-DREWNIAK: Kamilla Mrozowska (1917–2002) – nauczycielka – uczona – mistrz	209
JANINA KAMIŃSKA: <i>Szkola – nauczyciel – wychowanie</i> : wokół jubileuszu profesor Ireny Szybiak	223

RECENZJE

Władysława Szulakiewicz: <i>O uczących i uczonych. Szkice z pedeutologii historycznej</i> , Toruń 2014, s. 274 – WITOLD CHMIELEWSKI	238
<i>Prawda i pamięć. Wspomnienia</i> , oprac. E. Orzechowska, Lublin 2016, s. 292 – KS. EDWARD WALEWANDER	242
Witold Jan Chmielewski: <i>Polskie osiedle Santa Rosa w Meksyku 1943–1946</i> , Warszawa 2015, s. 290 – KS. EDWARD WALEWANDER	245
Wiesław Theiss: <i>Troska i nadzieja. Działalność społeczno-wychowawcza ks. Henryka Szumana na Pomorzu w latach 1908–1939</i> , Toruń 2012, s. 428 – PAWEŁ ŚPICA	247
<i>Mentalność rosyjska a Polska</i> , red. ks. E. Walewander, Lublin 2015, s. 224 – KS. STANISŁAW KOWALCZYK	253
Witold Jan Chmielewski: <i>Stanisław Skrzyszewski wobec ludzi nauki w świetle własnych notatek, listów i pism (1944–1950)</i> , Warszawa 2014, s. 261 – WIESŁAW THEISS	257
Ludwik Grzebień, Beata Topij-Stempińska: <i>Konwikt szlachecki w Tarnopolu 1856–1886. Słownik wychowanków</i> , Kraków 2016, s. 349 – JERZY KOCHANOWICZ	262
Czesław Galek: <i>Szkoła i nauczyciel w II połowie XIX wieku na północno-wschodnich terenach monarchii austro-węgierskiej w polskiej literaturze pamiętnikarskiej i beletrystycznej</i> , Zamość 2012, s. 295 – JACEK KULBAKA	266
Joanna Falkowska: <i>Myśl wychowania narodowego w Galicji okresu autonomii: twórcy i idee</i> , Toruń 2013, s. 359 – DOROTA GRABOWSKA-PIENKOSZ	273
Aleksander R. Sokółow: <i>Dobroczynność w Rosji Carskiej: od czasów dawnych do początku XX wieku</i> , Warszawa 2013, s. 150 – HANNA MARKIEWICZOWA	277
Stanisław Frycie: <i>Szkice do portretu</i> , Szczecin 2015, s. 332 – IZABELA KIELTYK-ZABOROWSKA	283

KRONIKA

DANUTA APANEL, JOANNA E. DĄBROWSKA: Sprawozdanie z <i>VI Walnego Zebrania Towarzystwa Historii Edukacji</i> , Warszawa, 14 stycznia 2016 roku	288
BEATA GOLA, DOROTA PAULUK: II Seminarium Polskiej Myśli Pedagogicznej <i>Realizm filozoficzny jako podstawa koncepcji i kierunków rozwoju polskiej myśli pedagogicznej</i> , Kraków, 29 kwietnia 2016 roku	293
JAN RYŚ: Debata edukacyjna <i>Rewolucja czy ewolucja – dylematy polskiej edukacji w świetle proponowanych zmian</i> , Kraków, 30 marca 2016 roku	298
MARIA RADZISZEWSKA: Sprawozdanie z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej <i>Życie codzienne nauczycieli w XIX i XX wieku. Związki i organizacje nauczycielskie</i> , Kalisz, 18–19 kwietnia 2016 roku	302